

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **PROMO PLANET, s.r.o.**, se sídlem Cornovova 904/52, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Dominikánské náměstí 196/1, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.3.2015, č.j. MMB/0099653/2015,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11.3.2015, č.j. MMB/0099653/2015, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti platebnímu výměru vydanému Úřadem městské části města Brna, Brno – střed (dále jen „prvostupňový orgán“) dne 16.1.2015 pod č.j. 140107898/REIP/STA/006, jímž byl žalobci vyměřen místní poplatek za užívání veřejného prostranství.

I. Podstata věci

Žalovaný napadeným rozhodnutím potvrdil rozhodnutí prvostupňového orgánu o vyměření místního poplatku žalobci za užívání veřejného prostranství dle § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (dále jen „zákon o místních poplatcích“), ve spojení s čl. 15 odst. 3 obecně závazné vyhlášky Statutárního města Brna č. 22/2010, o místních poplatcích (dále jen „vyhláška o místních poplatcích“). Žalovaný se ztotožnil s názorem prvostupňového orgánu, že umístění prodejních stánků za účelem konání vánočních trhů na části pozemku p.č. 897/25 v k.ú. Trnitá v období od 28.11.2014 do 23.12.2014 nemohlo být osvobozeno od poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství ve smyslu čl. 15 odst. 3 vyhlášky o místních poplatcích, neboť žalobce nebyl vlastníkem pozemku a nedoložil ani nájemní smlouvu uzavřenou s vlastníkem pozemku. Závěry žalovaného napadá žalobce žalobou podanou ke zdejšímu soudu.

II. Shrnutí žalobní argumentace

Žalobce namítá, že situace, kdy má uzavřenu nájemní smlouvu nikoli s vlastníkem, nýbrž s nájemcem pozemku, nemůže mít za následek odepření osvobození od placení místního poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství. Doslovný výklad, který v případě čl. 15 odst. 3 vyhlášky o místních poplatcích provedly správní orgány, považuje žalobce za nesprávný a odporující smyslu této normy. Na podporu tohoto závěru odkazuje žalobce na § 4 odst. 4 písm. g) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „zákon o DPH“), dle kterého se za nájem považuje také podnájem, pacht a podpacht.

Žalobce poukazuje také na nálezy Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 21/02 ze dne 5.5.2005, ze kterého dovozuje, že přestože zákon o místních poplatcích výslovně nestanoví osvobození vlastníka od placení místního poplatku za zvláštní užívání pozemku, jež spadá pod veřejné prostranství obce, vlastník takového pozemku zásadně není subjektem poplatkové povinnosti. Dle názoru žalobce vyhláška o místních poplatcích vyjadřuje záměr osvobodit kromě vlastníků také nájemce dotčených pozemků; stanoví-li pak vyhláška výslovně osvobození v případě nájemních smluv, je třeba dovozovat, že podnájemní smlouvy také nejsou vyloučeny; opačný výklad by odporoval podstatě a smyslu plateb poplatků za užívání veřejného prostranství a byl by diskriminační.

Žalobce dále polemizuje o ústavnosti čl. 15 odst. 3 vyhlášky o místních poplatcích z důvodu absence znaku obecnosti, neboť příslušná norma pracuje toliko s jedním konkrétním typem závazkového vztahu a konkrétně vymezeným okruhem subjektů.

V replice žalobce vyjádřil nesouhlas s tvrzením žalovaného, že rozsah osvobození od místních poplatků je ponechán zcela na úvaze obce. V případě vyhlášky

o místních poplatcích by odporovalo smyslu a účelu poplatkové povinnosti, stejně jako zásadě obecnosti právní normy a předvídatelnosti práva, pokud by některé užívací vztahy byly z osvobození vyloučeny.

Žalobce setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem a z výše uvedených důvodů se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

Žalovaný s argumentací žalobce nesouhlasí, co do nosných důvodů odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a trvá na správnosti výkladu vyhlášky o místních poplatcích provedeném prvostupňovým orgánem. Zároveň podotýká, že rozsah osvobození od místních poplatků je zcela na uvážení obce, přičemž Statutární město Brno ve vyhlášce o místních poplatcích vyjádřilo záměr osvobodit od místního poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství tolíko vlastníky a nájemce dotčených pozemků; takový rozsah osvobození neodporuje účelu poplatku za užívání veřejného prostranství.

Žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před zdejším soudem a z výše uvedených důvodů navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Předmětem přezkumu je rozhodnutí žalovaného, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí prvostupňového orgánu ve věci vyměření místního poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství žalobcem, spočívající v umístění prodejních stánků za účelem konání vánočních trhů (akce „Vánoční trhy na Vaňkovce s Turbomoštem“). O tom, že žalobce je ve vztahu k dotčenému pozemku veřejného prostranství tolíko podnájemcem, není mezi účastníky řízení sporu.

Poplatek za užívání veřejného prostranství je místním poplatkem (poplatkem vybíraným obcí) ve smyslu zákona o místních poplatcích. Tento poplatek může obec stanovit v souvislosti s užíváním veřejného prostranství ve smyslu § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen „zákon o obcích“). Takovým užíváním se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení

trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl; z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí (§ 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích).

Místní poplatky pak stanoví obec prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, která upravuje porobnosti jejich vybírání, zejména stanoví sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků; u poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství (§ 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích).

Statutární město Brno stanovilo poplatek za užívání veřejného prostranství prostřednictvím vyhlášky o místních poplatcích. Ta v oddílu IV (poplatek za užívání veřejného prostranství), čl. 15 (osvobození), odst. 3 stanoví, že *„Od poplatku je osvobozen vlastník nebo nájemce veřejného prostranství, který má s jeho vlastníkem uzavřenou nájemní smlouvu, a město Brno“*.

Žalobce přitom odmítá doslovný výklad tohoto ustanovení v tom směru, že by vylučovalo osvobození od poplatku za užívání veřejného prostranství podnájemcem, s tím, že je třeba pod osvobozené subjekty zahrnout všechny, kteří užívají předmětný pozemek na základě smluvního vztahu. Soud se však s takovou interpretací citovaného ustanovení vyhlášky o místních poplatcích nemůže ztotožnit.

S ohledem na § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích, podle kterého obec prostřednictvím obecně závazné vyhlášky upraví „případné osvobození od poplatků“, je nutné zdůraznit, že obec není v rámci své samostatné působnosti povinna jakékoli osvobození od placení místního poplatku stanovit. Pokud však k takovému kroku přistoupí, případný rozsah osvobození je na úvaze obce. Při regulaci místních poplatků se dále obec musí pohybovat v mantinelech vyplývajících ze závěrů vyslovených v nálezů Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 21/02 ze dne 5.5.2005; nicméně ty se týkají povinnosti vlastníků platit poplatky za zvláštní užívání svého pozemku, který byl jako veřejné prostranství označen obecně závaznou vyhláškou obce. Skutkově tedy s nyní posuzovanou věcí problematika řešená Ústavním soudem v citovaném nálezů nesouvisí, neboť žalobce nebyl vlastníkem pozemku.

K odkazu žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.7.2009, č.j. 9 Afs 86/2008-89, č. 1934/2009 Sb. NSS, soud podotýká, že ani zde souvislost s nyní posuzovaným případem neshledává, neboť citované rozhodnutí se týkalo otázky, zda povinnost hradit nájemné vyplývající ze soukromoprávního nájemního vztahu nahrazuje veřejnoprávní povinnost platit místní poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství dle § 4 zákona o místních poplatcích, přičemž Nejvyšší správní soud dovodil nezávislost nájemního vztahu na povinnosti hradit správní poplatek (shodně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20.10.2016, č.j. 2 Afs 102/2016-43).

Jestliže v posuzovaném případě Statutární město Brno prostřednictvím obecně závazné vyhlášky zakotvilo osvobození vlastníka nebo nájemce veřejného prostranství, který má s jeho vlastníkem uzavřenu nájemní smlouvu, nelze dovozovat, že by úmyslem normotvůrce bylo osvobodit též subjekty jiných smluvních vztahů či podnájemce. Podle soudu je záměr Statutárního města Brna osvobodit od placení vlastníky a dále pouze nájemce pozemků, spadajících do veřejného prostranství, vyjádřen zcela jasně a určitě. Výklad vyhlášky o místních poplatcích, který prezentuje žalobce, tak soud nepovažuje za správný. Konstruuje-li žalobce své právo na osvobození od místního poplatku coby podnájemce, činí tak v rozporu s textem citované normy i v rozporu s úmyslem normotvůrce, o němž zdejšímu soudu nevznikly jakékoli pochybnosti. Nelze proto souhlasit s výkladem žalobce, že se osvobození vztahuje na všechny smluvní uživatele veřejného prostranství, neboť takový úmysl nelze z vyhlášky o místních poplatcích dovodit a nelze souhlasit ani s argumentací, že čl. 15 odst. 3 vyhlášky o místních poplatcích umožňuje dvojí výklad; naopak jednoznačně vyjadřuje úmysl osvobodit od placení poplatků za užití veřejného prostranství vlastníky a nájemce veřejného prostranství, kteří mají s vlastníkem uzavřenou nájemní smlouvu, a dále město Brno.

K námitce nesouladu předmětného ustanovení vyhlášky o místních poplatcích s ústavním pořádkem soud uvádí, že v souladu se zákonem o místních poplatcích a zákonem o obcích je na uvážení dané obce, zda a jak v rámci samostatné působnosti vymezí okruh případů, ve kterých má být místní poplatek vybírán. Obec má tedy možnost určit obecní poplatek v míře méně intenzivní, než umožňuje zákon o místních poplatcích, avšak nemůže zákonné hranice překročit. V posuzovaném případě Statutární město Brno stanovené hranice nepřekročilo, neboť toliko využilo zákonem výslovně zakotvené možnosti stanovit jak místní poplatek za užívání veřejného prostranství, tak rozsah osvobození od tohoto poplatku (§ 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích).

Pokud jde o tvrzený zásah do vlastnických práv, žalobce neuvádí, v čem konkrétně tento zásah shledává a jak se týká jeho coby podnájemce pozemku. Za nepřípustný zásah do vlastnického práva by bylo třeba za určitých okolností považovat takovou aplikaci zákona o místních poplatcích, která by zapovídala osvobození od poplatků vlastníkově (nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 21/02 ze dne 5.5.2005); to není situace žalobce.

K požadavkům na obecnost právní normy soud v souladu se závěry Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 19.3.2014, č.j. 1 AOs 7/2013-41, či ze dne 6.8.2010, č.j. 2 AOs 3/2010-55, č. 2141/2010 Sb. NSS) uvádí, že toto hledisko je třeba posuzovat co do subjektů i objektu předmětné normy. Vyhláška o místních poplatcích neomezuje osvobození od místních poplatků na konkrétní případy, stejně jako ani jmenovitě či počtem nevymezuje dotčené subjekty, které naopak označuje druhovými znaky (vlastník a nájemce). Ani tato námitka žalobce tak není důvodná.

Zdejší soud též neshledává v případě žalobce žádné porušení smyslu a účelu poplatku za užití veřejného prostranství. Jak s odkazem na judikaturu uvedl sám žalobce, je jím kompenzace nemožnosti ostatních subjektů užívat veřejné prostranství, tedy vyloučení obecného užívání. K závěru o porušení uvedeného smyslu a účelu poplatkové povinnosti nelze dospět pouze s odkazem na skutečnost, že některé druhy smluvních vztahů (zde nájem) budou od placení osvobozeny.

K odkazu žalobce na § 4 odst. 4 písm. g) zákona o DPH, dle něhož se za nájem považuje také podnájem, pacht a podpacht, zdejší soud shodně se žalovaným konstatuje, že uvedená definice se na daný případ nevztahuje, neboť pojem nájem je takto vymezen toliko pro účely zákona o DPH, který vybírání místních poplatků nereguluje. Dále, pokud jde o žalobcem položenou řečnickou otázku, zda by se osvobození vztahovalo i na pachtovní smlouvu či nikoli, tu má soud pro posouzení věci za bezpředmětnou a ryze akademickou.

Ze shora uvedených důvodů neshledal soud žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

O nákladech účastníků řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však neshledal, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 12. dubna 2017

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu